

Η αποτίμηση του ΕΠ ΚτΠ για το έτος 2003

Το 2003 καταβλήθηκε προσπάθεια να επιταχυνθεί ο ρυθμός προόδου του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Το Πρόγραμμα Επιτάχυνσης, ως διαρκής διαδικασία απολογισμού προγραμματισμού ανά εξάμηνο, συνετέλεσε προς αυτή την κατεύθυνση παρέχοντας συγκεκριμένους άμεσους στόχους, τόσο για τους φορείς όσο και για την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ). Παράλληλα με το πρόγραμμα επιτάχυνσης, υλοποιήθηκε και ανάλογο μίνι πρόγραμμα που αφορούσε τα έργα στις Περιφέρειες.

Στο τέλος του 2003 απεστάλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η Ενδιάμεση Αξιολόγηση του ΕΠ ΚτΠ. Τα συμπεράσματά της λαμβάνονται υπ' όψη στην Αναθεώρηση του ΕΠ που θα πραγματοποιηθεί εντός του 2004. Στη διάρκεια του περασμένου χρόνου πραγματοποιήθηκαν δύο τροποποιήσεις του Συμπληρώματος Προγραμματισμού του ΕΠ, μια με γραπτή διαδικασία και μια στην 3η Επιτροπή Παρακολούθησης. Οι επαφές με τους φορείς κατέδειξαν ορισμένα ελλείμματα σε επίπεδο στελεχών στα θέματα των ΤΠΕ.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στην αντιμετώπιση οριζόντιων θεμάτων που αφορούν την Κοινωνία της Πληροφορίας. Στο πλαίσιο αυτό, συστάθηκαν ομάδες με αντικείμενο τα ΑμεΑ, τα Ευρωζωνικά Δίκτυα, τη Διαλειτουργικότητα, τα Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα, το Ανοικτό Λογισμικό, το Outsourcing, καθώς και μηχανισμοί διαβούλευσης, όπως το e-business forum και το e-gon forum.

Προτεραιότητα δόθηκε από την ΕΥΔ σε εργαλεία που διευκολύνουν τη στήριξη των φορέων και συντελούν στην επιτάχυνση του κύκλου των έργων. Το στόχο αυτό εξυπηρετούν η λειτουργία του Γραφείου Πληροφόρησης Τελικών Δικαιούχων και Κοινού (info-desk), τα τυποποιημένα σχέδια προκηρύξεων και συμβάσεων, η ηλεκτρονική υποβολή τεχνικών δελτίων και των μνηναιών και τριμηνιαίων δελτίων, η σύνθεση των επιχειρησιακών σχεδίων, καθώς και η συνεχής ενημέρωση με χρηστικό υλικό του δικτυακού τόπου της υπηρεσίας, www.infosoc.gr. Η λειτουργία της ΕΥΔ ενισχύθηκε με αύξηση του προσωπικού, χωρίς όμως να αντιμετωπιστεί

πλήρως το διαπιστωμένο πρόβλημα υποστελέχωσής της. Εσωτερικά, δόθηκε βαρύτητα στην παροχή εργαλείων για τη διευκόλυνση του έργου των στελεχών, την τυποποίηση εργασιών και τη διάχυση της πληροφόρησης στο σύνολο του προσωπικού. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, αναπτύχθηκαν η Εφαρμογή Διαχείρισης Έργων & Δραστηριοτήτων, το Μοντέλο Πρόβλεψης Δαπανών, το Σύστημα Διεργασιών - Διαδικασιών και εφαρμογές ημερολογίου, ηλεκτρονικής Βιβλιοθήκης κλπ.

Η ΚτΠ ΑΕ, η οποία αποτελεί βασικό μηχανισμό για την ευέλικτη υλοποίηση του Ε.Π. «Κοινωνία της Πληροφορίας», το 2003 ενίσχυσε τη στελέχωση και την οργάνωσή της. Προχώρησε στην υπογραφή 40 Προγραμματικών Συμφωνιών, προϋπολογισμού 321,5 εκατ. €. Υποβλήθηκαν 85 Τεχνικά Δελτία Έργου στην ΕΥΔ, για τα οποία η ΚτΠ ΑΕ έχει οριστεί Τελικός Δικαιούχος, προϋπολογισμού 290,8 εκατ. €, από τα οποία εντάχθηκαν 64 έργα, προϋπολογισμού 204,6 εκατ. €. Τέλος, εντός του 2003 η ΚτΠ ΑΕ προκήρυξε 40 ανοικτούς διεθνείς διαγωνισμούς, προϋπολογισμού 82,2 εκατ. €. Εντός του 2003 συγκροτήθηκε κι ο τρίτος από τους πυλώνες που συγκροτούν τους βασικούς μηχανισμούς υλοποίησης του ΕΠ ΚτΠ, το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ. Ολοκληρώθηκε το επιχειρησιακό του σχέδιο, ορίστηκε το Διοικητικό του Συμβούλιο και ξεκίνησε η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού για τη στελέχωσή του.

Ο κύκλος υλοποίησης

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, η υλοποίηση του Προγράμματος περνάει υποχρεωτικά από διάφορες φάσεις (Προσκλήσεις ⇒ Εντάξεις ⇒ Προκηρύξεις ⇒ Αξιολογήσεις ⇒ Κατακυρώσεις Συμβολαιοποιήσεις ⇒ Συμβάσεις ⇒ Δαπάνες) που συγκροτούν τον κύκλο υλοποίησης των έργων ή των επιμέρους προγραμμάτων του. Το 2003 ήταν μια καλή και παραγωγική χρονιά, καθώς η υλοποίηση του ΕΠ ΚτΠ μπήκε σε τροχιά επιτάχυνσης, με συνέπεια να διανυθεί απόσταση μεγαλύτερη απ' ό,τι στα δύο πρώτα χρόνια υλοποίησης του Προγράμματος.

Κατά τη διάρκεια του 2003, οι δαπάνες triπλασιάστηκαν, τα ενταγμένα έργα υπερδιπλασιάστηκαν, ενώ οι συμβάσεις αυξήθηκαν κατά 65%. Η έμφαση δόθηκε στις εντάξεις έργων, στις προκηρύξεις και στις αξιολογήσεις, καθώς και στην έγκαιρη κάλυψη του στόχου του v+2, για το 2003 αναφορικά με τις δαπάνες. Ταυτόχρονα, έγιναν ορατά και τα απτά αποτελέσματα σε συγκεκριμένους τομείς.

Με την ώθηση που δόθηκε το 2003 στις εντάξεις, αλλά και στις προκηρύξεις (πάνω από 800 εκατ. € πρόσθετες προκηρύξεις μέσα στο 2003) και με προσπάθεια αντιμετώπισης της προεκλογικής και μετεκλογικής περιόδου αναγκαστικής αναστολής της υπογραφής συμβάσεων, είναι διαθέσιμο σήμερα απόθεμα αξιολο-

Φάσεις του Προγράμματος	9 Ιανουαρίου 2003	15 Ιανουαρίου 2004	5 Μαρτίου 2004
Εντάξεις Έργων			
Συνολικός Προϋπολογισμός ενταγμένων έργων	718,9 Μ€	1607 Μ€	1619,3 Μ€
% ενταγμένων έργων επί του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος	25,3%	56,6%	57%
Δημόσια Δαπάνη ενταγμένων έργων	627,9 Μ€	1331 Μ€	1372 Μ€
% ενταγμένων έργων επί της συνολικής δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος	27,7%	58,6%	60,5%
Συμβάσεις			
Υπογραφείσες συμβάσεις	269,8 Μ€	445,1 Μ€	455,4 Μ€
% συμβάσεων επί του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος	9,5%	15,7%	16%
% συμβάσεων επί του συνολικού προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων	37,5%	27,7%	28,1%
Δηλωθείσες Δαπάνες	91,1 Μ€	274,5 Μ€	278 Μ€
% δηλωθεισών δαπανών επί του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος	3,2%	9,7%	9,8%
Δηλωθείσες Δημόσιες Δαπάνες	83,3 Μ€	265 Μ€	268 Μ€
% δηλωθεισών δημοσίων δαπανών επί του συνόλου των δημοσίων δαπανών του Προγράμματος	3,7%	11,7%	11,8%
Απορρόφηση κοινοτικών πόρων	10,7%	18,7%	18,8%

γημένων έργων και προγραμμάτων που μπορούν να συμβολαιοποιηθούν και να καταγραφούν στο ΟΠΣ.

Ο ρυθμός υλοποίησης του ΕΠ ΚτΠ σε σύγκριση με το σύνολο του Γ ΚΠΣ ήταν το 2003 κατά τέσσερις φορές μεγαλύτερος, με όρους ενταγμένων έργων, τρεις φορές μεγαλύτερος με όρους δαπανών και περίπου ίσος με όρους συμβάσεων.

Τελικά, μέσα στο 2003 όλοι οι στόχοι του Προγράμματος με όρους ενταγμένων έργων, προκηρύξεων και δαπανών καλύφθηκαν. Τα έργα ή προγράμματα που εντάχθηκαν ως τα τέλη του 2003 ανέρχονται σε 1.578 εκατ. € (56%

του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος) έναντι στόχου 1.336 εκατ. € (47% του συνόλου του προϋπολογισμού του Προγράμματος), ενώ το ίδιο διάστημα προκηρύχθηκαν 96 έργα ή προγράμματα συνολικού προϋπολογισμού 805 εκατ. € υπερβαίνοντας τον στόχο των 582 εκατ. €. Αναφορικά με τις δαπάνες, ήδη από το Μάιο του 2003, καλύφθηκε ο στόχος της απορροφητικότητας, όπως ετέθη από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (κανόνας v+2) για το 2003, ενώ στα τέλη του χρόνου υπερκαλύφθηκε κατά 100% (264,4 εκατ. €). Η επιταχυνόμενη πορεία υλοποίησης του Προγράμματος επιβραβεύθηκε (στην 4η Επιτροπή

Παρακολούθησης του Γ ΚΠΣ, στις 17-18 Δεκεμβρίου 2003) με την εισροή πρόσθετων πόρων ύψους 158,5 εκατ. €. Έτσι, θα χρηματοδοτηθούν πλέον μέσω του Προγράμματος τα πληροφοριακά συστήματα του Κτηματολογίου, ύψους 110 εκατ. €, θα υλοποιηθούν πρόσθετες δράσεις κατάρτισης στους τομείς της εκπαίδευσης, της έρευνας, του πολιτισμού και της υγείας, συνολικού προϋπολογισμού 40 εκατ. €, αλλά και δράσεις υποστήριξης της υλοποίησης του Προγράμματος (τεχνική βοήθεια) ύψους 8,5 εκατ. €.

Σήμερα, σύμφωνα με το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα (ΟΠΣ) και τα στοιχεία από το αρχείο της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνία (5.03.04) η εξέλιξη της υλοποίησης του Προγράμματος συνοψίζεται στα ακόλουθα:

1. Έχουν ανακοινωθεί 101 προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 2,4 δισεκ. € που αντιστοιχεί στο 85% του Προγράμματος
2. Έχει εγκριθεί η χρηματοδότηση 3.900 έργων ή προγραμμάτων (6.000 υποέργων) ύψους 1.614,9 εκατ. € (αντιστοιχούν στο 57% του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος).
3. Έχουν προκηρυχθεί 4.882 έργα (υποέργα) ή προγράμματα ύψους 1.298 εκατ. € -αντιστοιχούν στο 46% του Προγράμματος- τα οποία βρίσκονται σε διάφορα στάδια υλοποίησης

- 4.766 έργα ή προγράμματα συνολικού προϋπολογισμού 455,4 εκατ. € (16%) έχουν ήδη συμβασιοποιηθεί (εκ των οποίων 3600 μικρά έργα στα σχολεία)

4. Έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές σε τελικούς αποδέκτες ύψους 278 εκατ. € εκ των οποίων τα 268 εκατ. ευρώ δημόσια δαπάνη που αντιστοιχούν 11,8% της συνολικής δημόσιας δαπάνης (ως το 2008) και σε απορρόφηση της τάξης των 18,8% των κοινοτικών πόρων.

Ειδικότερα, αξιοσημείωτη είναι η συνεισφορά της «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε» στην υλοποίηση του Προγράμματος καθώς έχει αναλάβει την τεχνική στήριξη φορέων της δημόσιας διοίκησης αλλά και την υλοποίηση έργων ύψους 929,5 εκατ. € -32,8% του Προγράμματος. Το 2003 μόνο από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. προκηρύχθηκαν έργα ή προγράμματα ύψους 195 εκατ. €. **IS**

Ελλάς online

Πώς και πόσο χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών οι Έλληνες

Η είσοδος της χώρας μας στην Κοινωνία της Πληροφορίας αποτελεί βασική στρατηγική επιλογή για την επίτευξη σταθερής οικονομικής ανάπτυξης και σύγκλισης με τις οικονομίες των ευρωπαϊών εταίρων μας. Ωστόσο, η επίτευξη αυτού του στόχου προϋποθέτει καταρχήν τη δημιουργία κατάλληλων δικτυακών υποδομών, όπως η διάθεση πολύ γρήγορου Internet

με συνεχή πρόσβαση σε προσιτές τιμές, και την ανάπτυξη αντίστοιχων ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Με αυτό τον τρόπο γίνεται εφικτή η περαιτέρω διάδοση και διάχυση των νέων τεχνολογιών με στόχο τη χρήση του Internet στα νοικοκυριά, το δημόσιο και τις επιχειρήσεις, σε ποσοστό που θα υπερβαίνει το 40%.

Τα αποτελέσματα των τελευταίων ερευνών δίνουν ήδη θετική εικόνα για την εξέλιξη της χρήσης των ΤΠΕ. Η χρήση υπολογιστών και Internet εξαπλώνεται στο σπίτι, στην εργασία, στο σχολείο και σε άλλους χώρους, ενώ ο αριθμός των διαφορετικών εφαρμογών τις οποίες υιοθετούν οι χρήστες αυξάνεται. Υπάρχει πλέον μια σημαντική μερίδα του πληθυσμού και των επιχειρήσεων που χρησιμοποιεί και εφαρμόζει τις ΤΠΕ σε βαθμό συγκρίσιμο με άλλες χώρες, στον ευρωπαϊκό ή διεθνή χώρο. Όμως, εξακολουθεί να υπάρχει και μεγάλη μερίδα του πληθυσμού που δεν φαίνεται να παρακολουθεί τις εξελίξεις αυτές, με αποτέλεσμα οι συνολικοί δείκτες χρήσης, παρά τη σημαντική πρόοδο να υπολείπονται (πλην της χρήσης κινητού τηλεφώνου) των άλλων αναπτυσσόμενων χωρών.

Με βάση την έρευνα του 2003 στο συνολικό πληθυσμό της χώρας, χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή έκανε το 27,1%, Internet το 19,9%, ενώ ποσοστό 64,7% διέθετε κινητό τηλέφωνο. Το 31,9% των χρηστών χρησιμοποιούσε καθημερινά το Internet κυρίως στο σπίτι (63,5%), την εργασία (28,2%), το σχολείο (17,3%) και τα Internet cafe (7,9%). Θα πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι όπως κατέδειξε η έρευνα- το 2003 οι Έλληνες συνδέονταν στο Διαδίκτυο κατά μέσο όρο 7 ώρες την εβδομάδα. Το ποσοστό των νοικοκυριών που διέθετε σύνδεση Internet έφθασε το 15,2%, ενώ το ποσοστό που σκοπεύει να αποκτήσει σύνδεση μέσα στο 2004 φθάνει το 8,6%. Κύριος τύπος σύνδεσης στο Internet παραμένει η απλή τηλεφωνική γραμμή (60%), οι συνδέσεις ISDN φθάνουν το 23%, ενώ αυτές του ADSL αποτελούν μόλις 0,3% του συνόλου.

Η ηλικία παραμένει ένας από τους σημαντικότερους προσδιοριστικούς παράγοντες για την

υιοθέτηση και χρήση των ΤΠΕ. Ιδιαίτερο πρόβλημα παρατηρείται στις ηλικίες άνω των 65 ετών, με σχεδόν μηδενική χρήση νέων τεχνολογιών. Αντίθετα, την πλέον ενθαρρυντική εικόνα παρουσιάζουν οι νεότερες ηλικίες και ο μαθητικός πληθυσμός: Ένας στους τέσσερις Έλληνες ηλικίας 15-65 ετών, ένας στους τρεις νέους ηλικίας 25-34 και ένας στους δύο νέους 15-24 ετών συνδέεται στο Internet, με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, την αναζήτηση πληροφοριών και τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας

*Του Θόδωρου Καρούνου**

να είναι σήμερα οι βασικότερες εφαρμογές που χρησιμοποιούνται. Αυτή η δυναμική των νέων αναμένεται να τονώσει τη χρήση των νέων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας, καθώς θα εισέρχονται βαθμιαία στον παραγωγικό ιστό της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, οι ίδιοι θα γίνουν πυρήνες και εστίες γνώσης για το οικογενειακό και εργασιακό περιβάλλον τους.

Αντίστοιχα, στο χώρο των επιχειρήσεων σημαντικότερος προσδιοριστικός παράγοντας υιοθέτησης και χρήσης των ΤΠΕ αναδεικνύεται το μέγεθος της επιχείρησης (αριθμός εργαζομένων). Άλλοι παράγοντες που επιδρούν ενισχυτικά στη χρήση των ΤΠΕ, είναι ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης, ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται, η περιφέρεια στην οποία εδρεύει, κλπ.

Στο χώρο των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), οι επιχειρήσεις με προσωπικό 11 - 250 ατόμων παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά χρήσης ΤΠΕ, συγκρίσιμα μάλιστα με τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς μέσους όρους: κατοχή Η/Υ 92%, σύνδεση στο Internet 82% και εταιρική παρουσία στο 48%, είναι επιδόσεις συγκρίσιμες με τους ευρωπαϊκούς μέσους ό-

ρους (2002) που ήταν 94%, 83% και 52%, αντίστοιχα. Τα ποσοστά των επιχειρήσεων που διεξάγουν ηλεκτρονικές συναλλαγές για ΦΠΑ, ΙΚΑ, TAXIS είναι 57%, 50% και 50%, αντίστοιχα. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που αξιοποιεί υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής είναι 34%, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για ηλεκτρονικές προμήθειες και ηλεκτρονικές πωλήσεις είναι 14% και 5%.

Όμως, τα ποσοστά χρήσης των ΤΠΕ παραμένουν συγκριτικά χαμηλά για τη μεγάλη πλειοψηφία των ΜΜΕ, κυρίως λόγω των περιορισμένων ποσοστών χρήσης στις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, η χρήση Η/Υ και Internet στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνολικά (με προσωπικό κάτω από 250 άτομα) το 2003 ήταν 34% και 18%, αντίστοιχα, γιατί ήταν πολύ χαμηλό το επίπεδο ηλεκτρονικών δραστηριοτήτων στις πολύ μικρές επιχειρήσεις (1 - 5 άτομα) που αντιπροσωπεύουν το 95% των επιχειρήσεων. Περίπου 15% είχαν παρουσία στο Internet και 12% χρησιμοποιούσαν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

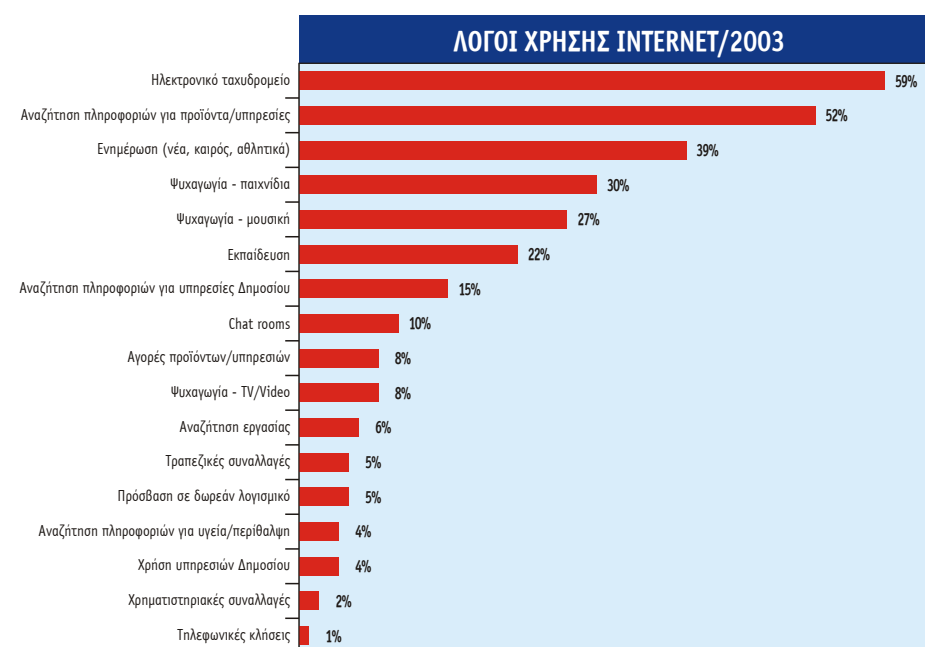
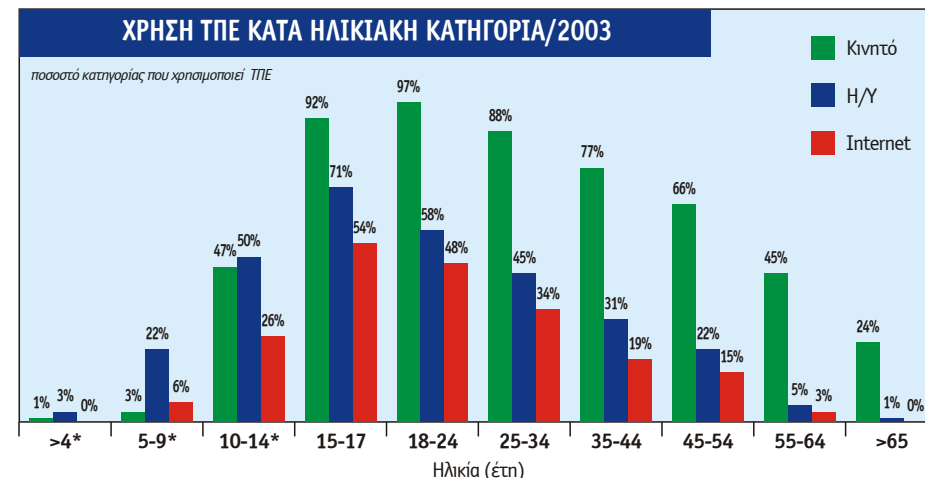
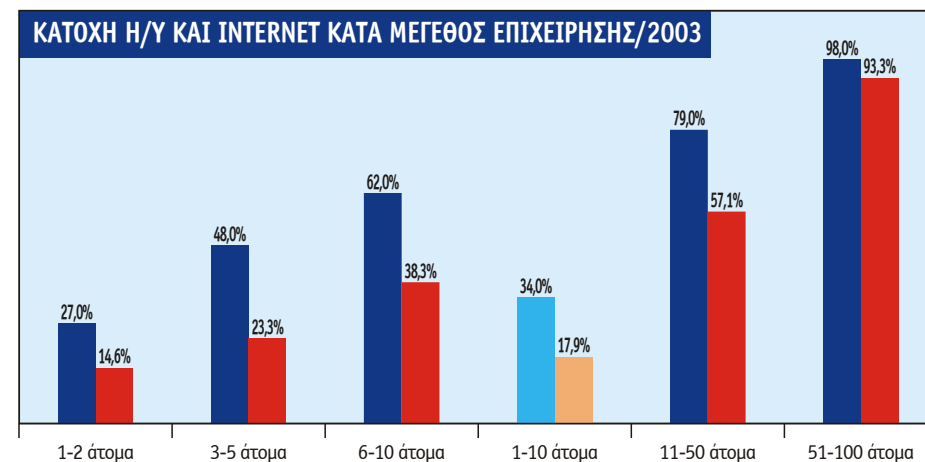
Οι μεγάλες επιχειρήσεις (άνω των 250 ατόμων) κάνουν σχεδόν καθολική χρήση των βασικών ΤΠΕ: η κατοχή Η/Υ και σύνδεσης στο Internet φτάνει το 100%, ενώ το 90% διαθέτει δικτυακό τόπο, το 44% διενεργεί ηλεκτρονικές προμήθειες και το 22,7% ηλεκτρονικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών - ποσοστά που φανερώνουν σύγκλιση με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους (48% για τις ηλεκτρονικές προμήθειες και 22% για τις ηλεκτρονικές πωλήσεις) σ' ό,τι αφορά στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Συνολικά, από τις τρεις έρευνες προκύπτει ότι ενώ ένα τμήμα του πληθυσμού και των επιχειρήσεων εμφανίζει μία αξιόλογη δυναμική, υιοθετώντας ταχύτατα τις νέες τεχνολογίες, μεγάλο τμήμα τους συνεχίζει να υστε-

ρεί, χωρίς να έχει ενσωματώσει τις ΤΠΕ στις καθημερινές τους δραστηριότητες. Η πλειοψηφία των πολιτών και των επιχειρήσεων που δεν έχουν υιοθετήσει ακόμα τις νέες τεχνολογίες δηλώνουν ως κύριο λόγο είτε ότι δεν τις χρειάζονται είτε ότι δεν τους ενδιαφέρουν (60%), ενώ το 30% δηλώνει ότι δεν έχει ασχοληθεί ποτέ με αυτές. Βασικοί ανασταλτικοί παράγοντες της χρήσης Η/Υ και ΤΠΕ γενικότερα, φαίνεται ότι είναι κυρίως η άγνοια και η έλλειψη κατάλληλων υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης. Άρα, κρίνεται απαραίτητη η περαιτέρω εκπαίδευση, ενημέρωση και κατάρτισή τους, αλλιώς η χώρα μας διατρέχει τον κίνδυνο να μείνει πίσω από τις εξελίξεις στην πορεία προς την Κοινωνία της Πληροφορίας, με σημαντικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

Τι μέλλει γενέσθαι...

Η βασικότερη πρόκληση όλων των εφαρμοζόμενων σήμερα πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι να προσεγγίσει ακόμα περισσότερο ο πολίτης τις νέες τεχνολογίες και να εξοικειωθεί με τη χρήση τους. Σύμφωνα με τη σύγχρονη αντίληψη για το ρόλο του κράτους, ως βασικού πάροχου και χρήστη ΤΠΕ, η πολιτεία οφείλει να παίξει ηγετικό ρόλο για τη διασφάλιση και τη μεγιστοποίηση των δυναμικών ωφελειών από την υιοθέτηση και χρήση ΤΠΕ για όλους τους πολίτες, την οικονομία και την κοινωνία. Καταλυτικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΤΠΕ για το μετασχηματισμό και τη βελτίωση των υπηρεσιών του δημοσίου προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, την αύξηση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας του ίδιου του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα, στην πάταξη της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς. Η εξοικείωση των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις ΤΠΕ μπορεί να γίνει μέσω της ανάπτυξης υπηρεσιών στους τομείς της διακυβέρνησης, της υγείας και της εκπαίδευσης, τρεις πυλώνες ανάπτυξης που μπορούν να αναδείξουν πράγματι τη διαφορά στη ζωή του πολίτη. Ο πολίτης, άλλωστε, τελικά δεν

"αγοράζει" τεχνολογίες, αλλά υπηρεσίες, μιας και αυτές αντιλαμβάνεται καλύτερα εφόσον βελτιώνουν την καθημερινότητά του. Άρα το Δημόσιο οφείλει και πρέπει να αναπτύξει νέες, σύγχρονες υπηρεσίες προς τους πολίτες, οι οποίες θα παρέχονται μέσω του Internet, σε πραγματικό χρόνο. Υπηρεσίες οι οποίες θα έχουν ως γνώμονα τις ανάγκες των πολιτών, την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια, χωρίς απλώς να αναπαράγονται ηλεκτρονικά οι υφιστάμενες γραφειοκρατικές δομές του δημοσίου με όλες τις συνακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις (αδιαφάνεια, μονοπώληση πληροφορίας, διαφθορά).

* Ο Θόδωρος Καρούνος (T.Karounos@infosoc.gr), είναι προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»

Προσπάθεια συντονισμού για κοινές προδιαγραφές

Αξίζει να σημειωθεί πως η αποτίμηση της κατάστασης που επικρατεί σε κάθε χώρα αποτελεί ζήτημα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, γι' αυτό και καταβάλλεται προσπάθεια ευρύτερου συντονισμού μεταξύ των μελών της ΕΕ, ώστε οι δείκτες και τα μεγέθη κάθε μιας να είναι συγκρίσιμα. Έτσι, στα τέλη Ιανουαρίου διοργανώθηκε στην Αθήνα σε συνέχεια κοινής πρωτοβουλίας του τότε Ειδικού Γραμματέα για την Κοινωνία της Πληροφορίας κ Καλογρήου με τον Γάλλο Βουλευτή, υπεύθυνο για το ηλεκτρονικό επιχειρείν στη χώρα του, Ζαν Πολ Σαριέ, ημερίδα προκειμένου να συμφωνηθούν οι πολιτικές προτεραιότητες και η μεθοδολογία για τη συλλογή συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων για την υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η κοινή αυτή πρωτοβουλία και η σχετική ημερίδα στην Αθήνα υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Ενίσχυση του Ηλεκτρονικού Επιχειρείν το οποίο λειτουργεί από πέρυσι, υπό την αιγίδα της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ κρατών μελών και υπό ένταξη χωρών για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού επιχειρείν.

Στο πλαίσιο του e-Business forum (<http://www.ebusinessforum.gr>), το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας & Τεχνολογίας διεξάγει τρεις ετήσιες εθνικές έρευνες, με αντικείμενο τις νέες τεχνολογίες, οι οποίες χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» του υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών:

- Την **εθνική έρευνα για τις Νέες Τεχνολογίες και την «Κοινωνία της Πληροφορίας»**, η οποία πραγματοποιήθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά κατά την περίοδο 24 Οκτωβρίου ως 24 Νοεμβρίου 2003 από την εταιρεία VPRC. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με προσωπικές συνεντεύξεις σε δείγμα 2802 νοικοκυριών (περιλαμβάνονται και 153 μετανάστες).
- Την **έρευνα για τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) από τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ)**, η οποία ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2003 από την εταιρεία CENTRUM. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με προσωπικές συνεντεύξεις, σε δείγμα 2026 ΜΜΕ.
- Την **έρευνα για τη χρήση ΤΠΕ από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της χώρας**, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2003 από κοινοπραξία των ΟΠΑ/Hitech/Hellanet. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με προσωπικές συνεντεύξεις διευθυντικών στελεχών των τμημάτων Πληροφορικής σε 500 από τις 1250 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της χώρας, με βάση τον κύκλο εργασιών τους.

Αναλυτικά αποτελέσματα των ερευνών υπάρχουν στον κόμβο <http://www.ebusinessforum.gr/>

Έπειτα από μια πρώτη απογραφή των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων στις χώρες που συμμετείχαν και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διαπιστώθηκε η μεγάλη διαφοροποίηση τόσο στη μεθοδολογία συλλογής στοιχείων όσο και στην ερμηνεία τους, και η ανάγκη εναρμόνισης προκειμένου να επιτευχθεί η συγκρισιμότητά τους. Από πλευράς πολιτικών προτεραιοτήτων για τη συλλογή στατιστικών διαπιστώθηκε η έλλειψη στοιχείων και μετρήσεων για πολύ σημαντικό μέρος επιχειρήσεων, ήτοι τις πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα. Η έλλειψη αυτή καθίσταται ακόμα σημαντικότερη από το γεγονός ότι όπως διαπιστώθηκε από κοινού- αυτές αποτελούν το 95-97% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν περί το 30% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Η μεγάλη ανάγκη μετρήσεων σ' αυτήν την κατηγορία εντοπίζεται και στην κοινή διαπίστωση ότι υστερούν σημαντικά στην υιοθέτηση των νέων τεχνολογιών, γεγονός που έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για την ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας στο σύνολο των χωρών.

Μία άλλη σημαντική διαπίστωση ήταν η ανάγκη της πολιτικής ηγεσίας για έγκυρα και άμεσα στοιχεία σε μερικούς ουσιαστικούς δείκτες για την πορεία του ηλ. επιχειρείν στις μικρομε-

σαίες επιχειρήσεις, με έμφαση σε ποιοτικότερα στατιστικά στοιχεία. Έγινε κοινά αποδεκτό ότι η σημαντική βραδύτητα και ανελαστικότητα με την οποία εμφανίζονται στοιχεία από τις Εθνικές Στατιστικές υπηρεσίες και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Eurostat) έχουν ως αποτέλεσμα οι υπεύθυνοι να βασίζονται για τη διαμόρφωση πολιτικής στον τομέα σε στοιχεία ξεπερασμένα και ανακριβή. Ειδικότερα, σ' έναν τομέα που εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς όπως αυτός των νέων τεχνολογιών και της χρήσης τους, η συγκεκριμένη καθυστέρηση μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα. Σ' αυτό το πλαίσιο σημαντικό μπορεί να είναι η συμβολή που καλείται να έχει στο άμεσο μέλλον το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Στο τέλος της συνάντησης συμφωνήθηκε η κοινή διαμόρφωση πρότασης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Γενική Διεύθυνση για τις Επιχειρήσεις, η οποία θα επισημαίνει την ανάγκη για άμεσες ενέργειες στον τομέα της συλλογής στοιχείων για το ηλεκτρονικό επιχειρείν και την εφαρμογή κοινού μεθοδολογικού πλαισίου με στόχο τη συγκρισιμότητα των στατιστικών των επιμέρους κρατών.

Στην ημερίδα της Αθήνας συμμετείχαν αντιπροσωπείες από τη Γαλλία, την Ουγγαρία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. **is**

Infopartner: Μπτρώο κατόχων τεχνογνωσίας...

Ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες για την ορθή και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» είναι οι επιχειρήσεις που θα ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις και τη σκοπιμότητα κάθε έργου. Ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει ότι για ένα επιτυχημένο αποτέλεσμα, είναι απαραίτητη η συνέργια κατάλληλα ειδικευμένων εταιριών, με εμπειρία σε θέματα Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ), που θα συνδράμουν τους τελικούς δικαιούχους στις επιμέρους δράσεις.

Το Infopartner (www.infopartner.gr) δημιουργήθηκε πριν από μερικούς μήνες με πρωτοβουλία της Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνία της Πληροφορίας, του υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών, με στόχο να αποτελέσει το μπτρώο των εταιριών απ' όλους τους εμπλεκόμενους σε έργα του συγκεκριμένου τομέα κλάδους παροχής υπηρεσιών, οι οποίες διαθέτουν την κατάλληλη τεχνογνωσία και μπορούν να αξιοποιηθούν σε δράσεις υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Πρόσβαση στις εταιρίες-μέλη αυτού του Μπτρώου, με τη χρήση ειδικού «πάσου», έχουν οι τελικοί δικαιούχοι (οι οποίοι, μάλιστα, μπορούν να βρουν στον κόμβο του Επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» (www.infosoc.gr) περισσότερες πληροφορίες σ' ό,τι αφορά το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όσο και τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις, τις οποίες θέτει η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι αρμόδιοι φορείς της περιφέρειας. Δηλαδή, όσοι υλοποιούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έργα του ΕΠ ΚτΠ και για την υλοποίησή τους καλούνται -κατά περίπτωση- να συνεργαστούν και να προστρέξουν σε εξειδικευμένες υπηρεσίες τρίτων. Οι φορείς αυτοί μπορούν, πλέον,

μέσω του Infopartner να έχουν άμεση ενημέρωση σχετικά με τις εταιρίες οι οποίες διαθέτουν εμπειρία στο αντικείμενο που τους ενδιαφέρει κάθε φορά, καθώς και επαρκή στοιχεία για τη μέχρι τώρα δραστηριότητα και τη γεωγραφική διασπορά τους.

Μέσω του ηλεκτρονικού Μπτρώου Infopartner, οι φορείς μπορούν να εντοπίσουν τους πιθανούς συνεργάτες τους ανάμεσα στις ήδη αρκετές δεκάδες εταιρίες που έχουν εκδηλώσει το ενδιαφέρον τους για συνεργασία σε δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΚτΠ και να αποκτήσουν άμεση πρόσβαση στα στοιχεία τους. Η διαδικασία είναι απλή: το μόνο που έχει να κάνει ο εκπρόσωπος του (επίσης διαπιστευμένου, για λόγους προστασίας του απορρήτου) φορέα, είναι να μπει στην ιστοσελίδα των Infopartner και να ορίσει τα κριτήρια αναζήτησης του μελλοντικού συνεργάτη του (πχ. αντικείμενο έργου, τόπος ανάπτυξης δραστηριοτήτων, πρότερη σχετική εμπειρία, κ.α.). Αμέσως θα έχει πρόσβαση στο υλικό του Μπτρώου, το οποίο περιλαμβάνει κι όλα τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας με τον πιθανό συνεργάτη του.

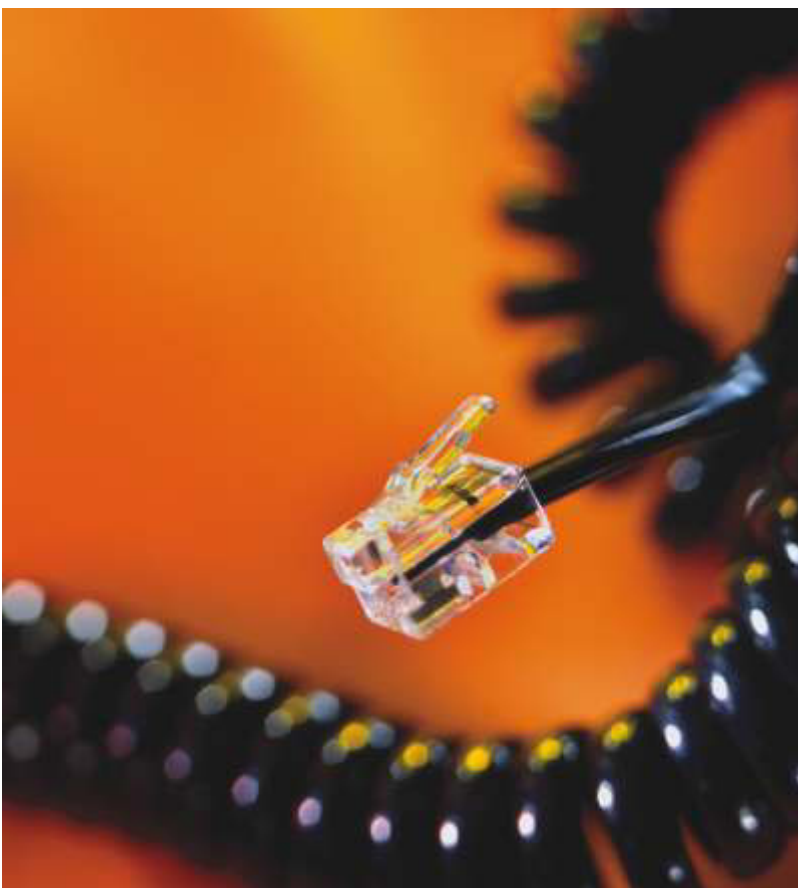
Αξίζει να σημειωθεί πως, η εγγραφή των εταιριών στο Μπτρώο δεν αποτελεί απαραίτητα και πιστοποίηση της ποιότητας των υπηρεσιών τους από την Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας. Αυτός, όμως, δεν παύει να παραμένει ένας αποτελεσματικός τρόπος διάχυσης πληροφορίας, ιδιαίτερα χρήσιμος κατά τη διενέργεια πρόχειρων διαγωνισμών με στόχο την εξεύρεση αναδόχων, καλύπτοντας πλήρως τους κανόνες πρόσβασης στην πληροφορία. Το αυτό ισχύει και σ' ό,τι αφορά στις επιχειρήσεις: η εγγραφή στο μπτρώο, τούς παρέχει απλώς τη δυνατότητα συνεργασίας στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» μέσω της διασύνδεσης και διάχυσης πληροφορίας προς τους φορείς υλοποίησης, αλλά ουδόλως πιστοποιεί τις δυνατότητες κάθε επιχείρησης. **is**

Έκρηξη του DSL σ' όλο τον κόσμο

Περισσότερα από 28 εκατομμύρια νέοι συνδρομητές προστέθηκαν στη διάρκεια του 2003 στον αριθμό όσων απολαμβάνουν τις δυνατότητες του γρήγορου Internet, ο οποίος αγγίζει πλέον τα 64 εκατομμύρια σ' όλο τον κόσμο. Σύμφωνα με τον Τομ Σταρ, πρόεδρο του DSL Forum (ενός οριζόντιου μη κερδοσκοπικού φορέα για την ανάπτυξη αυτής της τεχνολογίας, ο οποίος περιλαμβάνει στους κόλπους του εκατοντάδες εμπλεκόμενους μ' αυτήν οργανισμούς και επιχειρήσεις), μόνο στο τελευταίο τρίμηνο του περασμένου χρόνου προστέθηκαν 9 εκατ. νέοι συνδρομητές στην παγκόσμια κοινότητα του DSL, ενισχύοντας σημαντικά τον ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης, ο οποίος έφθασε σχεδόν το 78% (!), αλλά και τις προοπτικές για ακόμα καλύτερα αποτελέσματα κατά τη χρονιά που διανύουμε. Η ανάπτυξη στο δ' τρίμηνο του 2003 έφθασε σχεδόν το 17%, «επιτυγχάνοντας επίπεδα που άλλοι τομείς δεν τα έχουν δει ούτε στο όνειρό τους», όπως τόνισε ο κ. Σταρ.

Το μεγαλύτερο ποσοστό χρηστών DSL στον κόσμο έχει η Κίνα, με σχεδόν 11 εκατ. συνδρομητές (σε πόσο πληθυσμό, βέβαια...), ακολουθούμενη από την Ιαπωνία με 10,27 εκατ. και τις Ηνωμένες Πολιτείες στην τρίτη θέση με 9,1 εκατ. συνδρομητές. Σ' ό,τι αφορά, πάντως, ειδικά την αμερικανική αγορά, όπως αποκαλύπτουν τα στοιχεία του Pew Internet & American Life Project, η ευρυζωνική πρόσβαση τείνει να γενικευτεί, καθώς η αύξηση στη διάρκεια της περασμένης χρονιάς έφθασε το 60%, με το DSL να κερδίζει έδαφος σε σχέση με την καλωδιακή πρόσβαση. Είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό πως η αύξηση σε συνδέσεις DSL στη διάρκεια του 2003 έφθασε στο 60%, σε σύγκριση με τα νούμερα του 2002, και φέτος όλα δείχνουν πως η αύξηση θα είναι ακόμα μεγαλύτερη. Κύρια αιτία γι' αυτή τη θεαματική εξέλιξη είναι το γεγονός ότι οι τηλεπικοινωνιακές εταιρίες οι

Ομως, ακόμα και τότε, στην εποχή του γρήγορου Internet, θα υπάρχουν διακρίσεις ανάμεσα σε έχοντες και μη έχοντες, όπως προέκυψε από έρευνα του BBC, καθώς οι κάτοικοι των μεγάλων πόλεων θα μπορούν να απολαμβάνουν ταχύτερες συνδέσεις (άρα, διαφορετικού είδους και ποιότητας υπηρεσίες) από εκείνους των πιο απομακρυσμένων περιοχών.

Σύμφωνα με τις εξαγγελίες της BT, οι μόνοι που δεν θα μπορέσουν να χαρούν τις δυνατότητες του ADSL είναι περίπου 600.000 άτομα, που κατοικούν σε ορεινές περιοχές της Σκωτίας. Η συντριπτική πλειοψηφία των Βρετανών θα διαθέ-

τει σύνδεση με ταχύτητα τουλάχιστον 512 kbps, η οποία με βάση τα σημερινά τιμολόγια έχει κόστος της τάξεως των 30 €, ενώ στις μεγάλες πόλεις τα δίκτυα θα αναβαθμιστούν για να προσφέρουν ταχύτητα από MB και πάνω. Ομως, για να επεκταθούν οι πραγματικά ευρυζωνικές υπηρεσίες στο σύνολο της χώρας, θα χρειαστούν πολλά χρόνια κι ακόμα περισσότερες αλλαγές (καθώς, χρειάζονται εκτεταμένα δίκτυα οπτικών ινών, μέσα στις πόλεις, αν θέλουμε να επιτύχουμε ταχύτητες 10-20 MB) όπως παραδέχονται οι αρμόδιοι της BT.

Σχεδόν ολοκληρωτική κάλυψη στη Βρετανία

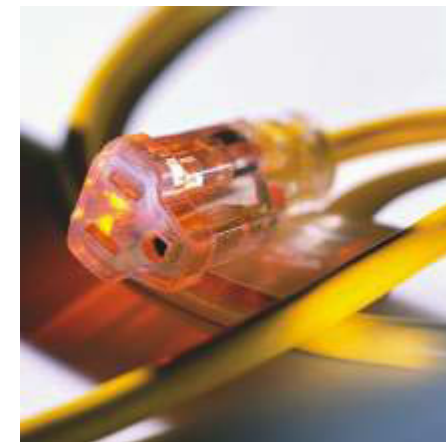
Το γρήγορο Internet παύει να είναι όνειρο θερινής νυκτός και για τους Βρετανούς, μετά την πρόσφατη ανακοίνωση της British Telecom ότι σύντομα θα έχει καλύψει από πλευράς δικτύου το 99% της χώρας, ικανοποιώντας το αίτημα για καθολικές υπηρεσίες. Το στοιχείο πλέον, για τον βρετανικό τηλεπικοινωνιακό φορέα είναι να πείσει τουλάχιστον 5 εκατομμύρια χρήστες δηλ. ένα στα τέσσερα βρετανικά νοικοκυριά- από μόνο 3,2 εκατ. σήμερα, να προσχωρήσουν στις ευρυζωνικές υπηρεσίες, ως το 2006, ώστε να πιάσουν τόπο οι σημαντικές επενδύσεις τις οποίες θα πραγματοποιήσει.

Από τις αερολογίες στις αεροσυνδέσεις...

Όταν είχαν παρουσιαστεί για πρώτη φορά τα σχέδια για «επουράνιο» ασύρματο δίκτυο, το οποίο θα λειτουργούσε με τη βοήθεια αεροστάτων κι άλλων τέτοιων παράξενων, είχαν αντιμετωπισθεί με μεγάλο σκεπτικισμό και είχαν χαρακτηριστεί από τους «παραδοσιακούς» ως... αερολογίες. Όλα δείχνουν, όμως, πως το πρώτο δίκτυο ασύρματης επικοινωνίας και μάλιστα σε ευρεία κλίμακα θα λειτουργήσει «κάπου στη Νότια Ασία», χρησιμοποιώντας αυτήν ακριβώς τη μέθοδο, όπως αποκάλυψε η αμερικανική εταιρία Platform Wireless International Corp., η οποία υπέγραψε ήδη το πρώτο συμβόλαιο με όμιλο εταιριών. Σύμφωνα με τα σχέδιά της, οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες θα προσφέρονται ασυρμάτως με τη βοήθεια αερόπλοιων, τα οποία θα βρίσκονται «αγκυροβολημένα» σε ύψος 3-4 χιλιομέτρων πάνω από την επιφάνεια της Γης και θα μπορούν να καλύψουν το καθένα επαρκώς με τα μηχανήματα και τις κεραίες του έκταση περίπου 38.000 τετρ. χιλιομέτρων ή κύκλο διαμέτρου 220 χιλιομέτρων. Ποιά θα είναι η αποτελεσματικότητα των Airborne Relay Systems της PWIC ουδείς γνωρίζει, όμως το γεγονός ότι η εταιρία συμμάχησε με τη γνωστή και μη εξαιρεταία NTT Technologies για τη διάδοσή τους στην Ασία και μάλιστα με την υποστήριξη του αμερικανικού υπουργείου Εμπο-

ρίου, μάλλον θετικό σημείο αποτελεί για τη σοβαρότητα του εγχειρήματος... Αξίζει να σημειωθεί πως η PWIC είναι σχεδόν έτοιμη για την ανάπτυξη του συστήματος, καθώς ισχυρίζεται ότι η υλοποίησή του μπορεί να γίνει μέσα σε μονάχα 120 ημέρες, από τη στιγμή που θα υπογραφεί το συμβόλαιο, στο οποίο ήδη αναφερθήκαμε, κάτι που αναμένεται να γίνει στα τέλη Απριλίου ή στις αρχές Μαΐου. Περισσότερες λεπτομέρειες δεν αποκαλύπτονται ούτε για το ποιός είναι ο έτερος συμβαλλόμενος, όμως, σύμφωνα με το ηλεκτρονικό newsletter TelecomTV, η PWIC δείχνει να έχει «καλές επαφές» στο Μπαγκλαντές και τη Μαλαισία.

Τα τελευταία χρόνια αρκετές ακόμα εταιρίες, εκτός της PWIC - όπως η Stratocomm και η SkyStation- έχουν κάνει λόγο για ασύρματα δίκτυα, στην υποδομή των οποίων περιλαμβάνονται αερόστατα και αερόπλοια, όμως καμία δεν προχώρησε σε εμπορική εφαρμογή αυτών των σχεδίων. Κι αν οι ειδήμονες τα χαρακτηρίζουν όλα αυτά «αερολογίες», κάποιες μικρές πλιν ταχύτατα αναπτυσσόμενες χώρες τα εξετάζουν με μεγάλη σοβαρότητα, θεωρώντας τα «μάννα εξ ουρανού», αφού μπορούν με ιδιαίτερα μικρό κόστος να δώσουν λύση στα προβλήματα επικοινωνίας των απομακρυσμένων περιοχών τους.

Μάλιστα, υπάρχει και ευρωπαϊκή αντίστοιχη προσπάθεια, το project Capanina, με στόχο την ανάπτυξη εναέριου ασύρματου δικτύου, αλλά σαφώς μικρότερης κλίμακας, αφού θα «ίπταται» σε ύψος μόλις 300 μέτρων από το έδαφος και θα χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση του σκοπού του το πρωτόκολλο 802.16.

Πάντως, τα εναέρια ασύρματα συστήματα έχουν ήδη γίνει στόχος επιθέσεων εκ μέρους των αστρονόμων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων για προφανείς λόγους, όπως επίσης και εκ μέρους οργανώσεων για τη διαφύλαξη του ιδιωτικού απορρήτου και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες ανησυχούν μήπως τα αερόστατα και τα αερόπλοια διευκολύνουν την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση ατόμων ή ομάδων, όχι για καλό σκοπό βέβαια...

Τρεις -για την ώρα- οι μνηστήρες...

Αν το Wi-Fi, δηλ. η ασύρματη δικτύωση με βάση το πρωτόκολλο 802.11, κατάφερε να αλλάξει τους κανόνες του παιχνιδιού για τη δικτύωση στο πλαίσιο μιας κατοικίας ή ενός τμήματος εταιρίας -όπου οι αποστάσεις μεταξύ των συσκευών πομπού και δέκτη είναι μικρές- όλα δείχνουν πως σύντομα θα παρακολουθήσουμε το ίδιο έργο, αλλά με πολύ ευρύτερο πεδίο εφαρμογής, σε εξωτερικούς πλέον χώρους και με καθαρά ευρυζωνικές υπηρεσίες. Ήδη, φαίνεται καθαρά πως τρεις τεχνολογίες είναι αυτές που ανταγωνίζονται για το νέο πεδίο δόξης, προσπαθώντας να κερδίσουν πόντους η μία εις βάρος της άλλης: η WiMax (που είναι μετεξέλιξη του Wi-Fi, αλλά με πολύ ευρύ-

τερη ακτίνα δράσης, η 802.20 που έχει να κάνει με τις κινητές ευρυζωνικές ραδιοϋπηρεσίες και, φυσικά, η κινητή τηλεφωνία τρίτης γενιάς (3G), που τα πρώτα της δείγματα γραφής έχουν ήδη αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους και στη χώρα μας.

Η πρώτη τεχνολογία (που το επίσημο όνομά της είναι 802.16) προσφέρει υψηλότερες ταχύτητες επικοινωνίας και πολύ μεγαλύτερη ακτίνα (περίπου 50 χλμ. έναντι μόλις 30 μέτρων του Wi-Fi), θέτοντας σοβαρότατη υποψηφιότητα για αντικαταστάτης του σημερινού «τελευταίου μιλίου» χάλκινου καλωδίου που καταλήγει στα σπίτια μας. Η δεύτερη, που αποκαλείται ήδη Mobile-Fi, βασίζει τη λειτουργία της στο πρω-

τόκολλο IP, όμως, εξακολουθεί να ταλαιπωρείται από «βρεφικές» ασθένειες και οι κατασκευαστές δεν έχουν καταλήξει ακόμα σε κοινά συμφωνημένες και αποδεκτές από όλους προδιαγραφές. Όσο για την τρίτη, τα πλεονεκτήματα και οι δυνατότητες της κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς έχουν πια προβληθεί τόσο πολύ, που είναι περιττό να τα επαναλάβουμε. Ποιός θα είναι ο νικητής της μάχης των τριών μνηστήρων εκτός, βέβαια, από τον καταναλωτή, που πάντα βγαίνει κερδισμένος σε τέτοιες περιπτώσεις; Οι παράμετροι είναι πολλές, τα παιχνίδια εξουσίας που παίζονται είναι περισσότερα και η ανάδειξη ενός καθαρού νικητή απαιτεί υπομονή...

Εισερχόμενα

Εξ ανατολών ο κίνδυνος

Ποιοί είναι οι πιο επικίνδυνοι αντίπαλοι της Ευρώπης στο χώρο των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών; Κατά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως προκύπτει από τις ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Πληροφορικής, του γνωστού ΕΙΤΟ, είναι η Κίνα και η Ανατολική Ασία που αναπτύσσονται με γοργό ρυθμό, κερδίζοντας έδαφος έναντι της «γηραιάς ηπείρου», που πρέπει πλέον να συντονίσει τις προσπάθειές της, αν δεν θέλει να υστερήσει. Ομως, όσο εύκολο είναι να το λες, άλλο τόσο δύσκολο είναι να το κάνεις... Η ανάπτυξη της αγοράς των ΤΠΕ φέτος, στην Ευρώπη, υπολογίζεται σε 3,1% έναντι μόλις 0,8% το 2003. Γαλλία και Γερμανία δείχνουν «κουρασμένες», ενώ πιο δραστήρια φαίνεται η ισπανική αγορά.

Φοβού τους e-εμπόρους...

Η έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους ηλεκτρονικούς εμπόρους εξακολουθεί να εμποδίζει την «απογειώση» του τομέα στην Ευρώπη, αφού οι καταναλωτές μοιάζουν να μην εμπιστεύονται ακόμα τις αγορές online. Μόλις 16% των Ευρωπαίων καταναλωτών πραγματοποιούν αγορές στο Internet, ενώ ένας στους τέσσερις ομολογεί πως αρνείται να το κάνει, επειδή δεν έχει καμία εμπιστοσύνη στο σύστημα. Ποιά θα είναι η λύση στο πρόβλημα; Ακόμα ψάχνουν για τη βέλτιστη λύση, σε επίπεδο ΕΕ, με επικρατέστερη αυτή που προτάθηκε στο πλαίσιο της ημέρας του καταναλωτή, στα μέσα Μαρτίου: οι «καλοί» ηλεκτρονικοί έμποροι να εφοδιαστούν με ένα ειδικό ηλεκτρονικό σήμα αναγνώρισης, του οποίου η παρουσία θα μπορούσε να βελτιώσει το κλίμα εμπιστοσύνης με τους καταναλωτές. Ιδωμεν...

Web Services στο ελληνικό Δημόσιο

Για την ανταλλαγή δεδομένων με τα ΚΤΕΟ

Θέλοντας να καλύψει τις ανάγκες ελέγχου και εποπτείας του νεοσύστατου θεσμού των Ιδιωτικών Κέντρων Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ιδιωτικά ΚΤΕΟ), το υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών δημιούργησε διαδικτυακές υπηρεσίες (Web Services) για την ανταλλαγή δεδομένων με τα πληροφορικά συστήματα αυτών των επιχειρήσεων. Το εγχείρημα αποτελεί ουσιαστικό βήμα στη γενικότερη πορεία του κράτους προς την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και παράδειγμα εφαρμογής του μοντέλου «Κυβέρνηση προς Επιχειρήσεις» (Government-to-Business G2B).

Το σύστημα αναπτύχθηκε από το Εργαστήριο Συστημάτων Βάσεων Γνώσεων και Δεδομένων (www.dlab.ece.ntua.gr) της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Η/Υ και του ΕΠΙΣΕΥ του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και βασίστηκε στην τεχνολογία Microsoft.NET. Το σύστημα παρέχει στις επιχειρήσεις των ιδιωτικών ΚΤΕΟ διαδικτυακές ηλεκτρονικές υπηρεσίες για τη λήψη και υποβολή XML μηνυμάτων (eXtensible Markup Language messages).

Κάνοντας χρήση αυτών των διαδικτυακών υπηρεσιών, τα ιδιωτικά ΚΤΕΟ μπορούν να λαμβάνουν στοιχεία, όπως τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οχημάτων, η νομοθεσία τεχνικού ελέγχου ή τα δεδομένα αδειών κυκλοφορίας και στη συνέχεια να υποβάλουν ηλεκτρονικά τα αποτελέσματα των τεχνικών ελέγχων που διενεργήθηκαν, στην κεντρική βάση η οποία τηρείται στο υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών.

Η υλοποίηση συμμορφώνεται απόλυτα με τη νομοθεσία για τον τεχνικό έλεγχο οχημάτων και με τα ισχύοντα πρότυπα διαλειτουργικότητας πληροφορικών συστημάτων, επιτρέποντας στα ιδιωτικά ΚΤΕΟ να διαλειτουργούν με τα πληροφορικά συστήματα του υπουργείου, ανεξαρτήτως τεχνικών επιλογών και προϊόντων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη υλοποίηση και η παραγωγική λειτουργία συστημάτων τα οποία βασίζονται σε τεχνολογίες Web Services, SOAP και XML αποτελεί πρωτοπορία για όλο το ελληνικό Δημόσιο. Το υπουργείο Μεταφορών & Επικοινωνιών εισάγει πρώτο τη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω Διαδικτύου, από το δημόσιο προς τις επιχειρήσεις: Καλώντας με τη βοήθεια των πληροφορικών τους συστημάτων τις προσφερόμενες διαδικτυακές υπηρεσίες (Web Services), οι τελευταίες αποκτούν πρόσβαση σε δημόσια δεδομένα, αλλά και υποβάλουν σε κάποιο δη-

μόσιο φορέα δεδομένα και ηλεκτρονικά αρχεία με αυτοματοποιημένο τρόπο.

Μιλώντας στο Infosoc γι' αυτό το σύστημα, ο καθηγητής του ΕΜΠ, Τίμος Σελλής, δήλωσε πως «Η παροχή από ένα δημόσιο φορέα διαδικτυακών υπηρεσιών (Web-Services) προς εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων είναι κάτι εντελώς πρωτόγνωρο για την ελληνική πραγματικότητα.

Περνάμε πλέον σε μια εποχή που το Δημόσιο παρέχει υπηρεσίες προς τον έξω κόσμο (Government to Business - G2B), αντί να είναι απλός χρήστης υπηρεσιών Πληροφορικής.

Για να διασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή συναίνεση σε επίπεδο τεχνολογικών επιλογών και σχεδιασμού, η ομάδα μας προχώρησε σε δημόσια διαβούλευση κατά το σχεδιασμό του συστήματος και των XML οχημάτων, έλαβε σχολιασμό από μεγάλους οίκους λογισμικού (Oracle, Microsoft) και από εταιρείες ανάπτυξης των συστημάτων των Ι-ΚΤΕΟ, εφάρμοσε τις παρατηρήσεις στο αρχικώς σχεδιασθέν σύστημα, το υλοποίησε και το δοκίμασε ως τις 12 Ιανουαρίου 2004, οπότε το τελικό σύστημα τέθηκε σε χρήση.

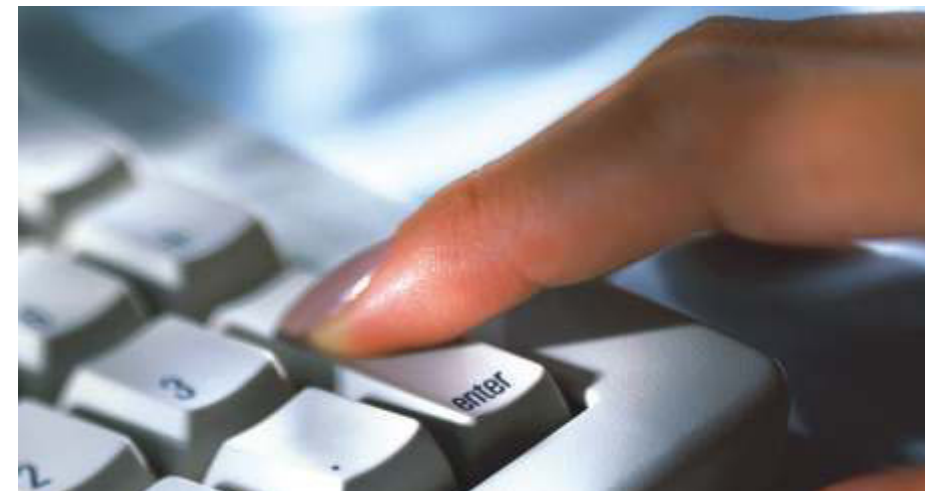
Σήμερα, σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου, συστήματα Ιδιωτικών ΚΤΕΟ που βρίσκονται σε φάση έγκρισης άδειας λειτουργίας, διασυνδέονται ήδη στο σύστημα, κάνοντας χρήση των υλοποιημένων διαδικτυακών υπηρεσιών».

Από την πλευρά της Microsoft Ελλάς, ο διευθυντής του τμήματος Μεγάλων Λογαριασμών και Συνεργατών, Γιώργος Λυγεράκης, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την επιτυχία του υπουργείου και τόνισε ότι στόχος της εταιρίας είναι «να παρέχει στους συνεργάτες της τις κατάλληλες υπηρεσίες και την τεχνολογία που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν προηγμένες υπηρεσίες εξυπηρέτησης τις επιχειρήσεις και τους πολίτες».

Παράταση για τις αιτήσεις στο «Δικτυωθείτε»

Παράταση ως τις 31 Οκτωβρίου δόθηκε για την υποβολή αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε» (www.go-online.gr), του οποίου στόχος είναι η καλύτερη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών από τις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οπως έχει αποδειχθεί στην πράξη, οι ΤΠΕ δρουν ως καταλύτης, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τόσο της δικής τους, όσο και της εθνικής οικονομίας ευρύτερα. Δεδομένου μάλιστα ότι στη χώρα μας οι μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας, η συμμετοχή των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην ψηφιακή οικονομία παίζει ακόμα μεγαλύτερο ρόλο στην εθνική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, για την ενθάρρυνση της εξοικείωσης των πολύ μικρών επιχειρήσεων με τις ΤΠΕ χρηματοδοτείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε», που ενισχύει τις πολύ μικρές επιχειρήσεις (όσες απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα) για την απόκτηση του ελάχιστου αναγκαίου εξοπλισμού με στόχο τη σύνδεσή τους στο Διαδίκτυο ή /και την ανάπτυξη εταιρικής ιστοσελίδας. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα και προκειμένου να αξιοποιήσουν καλύτερα το νέο εξοπλισμό τους, οι επιχειρηματίες έχουν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν δωρεάν στις ΤΠΕ (δυνατότητα η οποία παρέχεται και ανεξάρτητα, σε όλες τις πολύ μικρές επιχειρήσεις), μέσω του Προγράμματος «Εκπαιδευτική Στήριξη του Δικτυωθείτε» (<http://www.go-online.gr>) που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα». Το συγκεκριμένο πρόγραμμα απασχολεί αρκετές εκατοντάδες Συνεργάτες Υποστήριξης & Καθοδήγησης (ΣΥΚ), στην πλειοψηφία τους νέους φοιτητές και επαγγελματίες-επαίοντες στις ΤΠΕ, οι οποίοι επισκέπτονται τις ΜΜΕ, ζουν στο εσω-

τερικό τους και τις βοηθούν να εξοικειωθούν με την πραγματικότητα του ηλεκτρονικού επιχειρείν.

Για τη συμμετοχή στο «Δικτυωθείτε» απαιτείται μόνο η υποβολή της σχετικής αίτησης στον ΕΟΜΜΕΧ, που υλοποιεί το Πρόγραμμα, ενώ εξίσου σύντομη είναι και η διαδικασία αξιολόγησης της αίτησης και αποπληρωμής της επιδότησης. Χαρακτηριστικό είναι ότι η αξιολόγηση των αιτήσεων ολοκληρώνεται εντός ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και ότι η επιδότηση κατατίθεται απ' ευθείας στο τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, μετά την αγορά του εξοπλισμού και την αποστολή των απαραίτητων παραστατικών (τιμολόγια ή άλλα νομιμοποιητικά έγγραφα) στον ΕΟΜΜΕΧ (www.eommex.gr).

Ως τα μέσα Ιανουαρίου 2004, 14.077 επιχειρήσεις είχαν ολοκληρώσει το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε» και 9.620 επιχειρηματίες είχαν εκπαι-

δευτεί στις ΤΠΕ, ενώ η υποβολή νέων αιτήσεων συνεχίζεται.

Πάντως, για την προσέλκυση, ακόμα περισσότερων επιχειρήσεων και τη βελτίωση των παρεχόμενων προς αυτές υπηρεσιών σχεδιάζονται αλλαγές στη δομή του Προγράμματος οι οποίες θα ενσωματωθούν στο νέο κύκλο του, που αναμένεται να προκηρυχθεί τους επόμενους μήνες. Στο νέο κύκλο σχεδιάζεται αφενός η διεύρυνση της ομάδας στόχου, των επιχειρήσεων δηλαδή που δύνανται να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα και αφετέρου η επικαιροποίηση των ελάχιστων προδιαγραφών των προϊόντων που μπορούν οι επιχειρήσεις να προμηθευτούν. Ταυτόχρονα, μελετάται η αύξηση του μέγιστου προϋπολογισμού των προτάσεων και η συνακόλουθη αύξηση της επιχορήγησης. Στόχος είναι ως το τέλος του 2005, 50.000 πολύ μικρές επιχειρήσεις να έχουν εξοικειωθεί με τις ΤΠΕ. **is**

www.go-online.gr	Η πύλη του «Δικτυωθείτε» σε αριθμούς	
	Εγγεγραμμένοι χρήστες στην κοινότητα της πύλης	>12.000
	Επισκέπτες της πρώτης σελίδας	>590.000
	Επισκέψεις σε όλες τις σελίδες (page views)	3,8 εκατ.
	Συνολικός αριθμός σελίδων της πύλης (μοναδικά URLs)	>200.000
www.go-online.gr	Η εκπαιδευτική στήριξη του «Δικτυωθείτε» σε αριθμούς	
	Συμμετέχουσες εγκεκριμένες ΜΜΕ	>22.500
	Συμμετέχοντες Σύμβουλοι Υποστήριξης/Καθοδήγησης	>1300
	ΜΜΕ που έχουν εκπαιδευτεί ή εκπαιδεύονται	>11.500

Φουντώνει η κίνηση υπέρ του

Το Ελεύθερο Λογισμικό/ Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα κερδίζει ολοένα και περισσότερο έδαφος τον τελευταίο καιρό, καθώς συλλογικά όργανα, οργανισμοί και επιχειρήσεις το θεωρούν ως ικανή εναλλακτική λύση στο τυποποιημένο λογισμικό, το προερχόμενο από συγκεκριμένες εταιρίες, που συνοδεύεται από συγκεκριμένους όρους χρήσης, με σαφέστατα υψηλότερο κόστος. Σε πολλές χώρες, η κίνηση αυτή έχει πάρει επίσημο χαρακτήρα, με κυβερνητικές ντιρεκτίβες που προτρέπουν αν όχι σε χρήση, τουλάχιστον σε εξέταση του ΕΛ/ΛΑΚ ως εναλλακτικής λύσης στις περιπτώσεις αναζήτησης λογισμικού για συγκεκριμένα έργα. Μια «ανθολόγηση» τέτοιων κινήσεων ακολουθεί, που χωρίς να ισχυρίζεται ότι είναι πλήρης (αφού νέες αναφορές εμφανίζονται σχεδόν καθημερινά), είναι ακριβής (καθώς τα στοιχεία βρέθηκαν σε επίσημες κυβερνητικές ιστοσελίδες) και δίνει μια σφαιρική εικόνα για το σημερινό στάδιο του ΕΛ/ΛΑΚ στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ο οποίος τον κόσμο.

• **Δανία:** Τον περασμένο Ιούνιο, το Δανικό υπουργείο Επιστημών, Τεχνολογίας & Καινοτομίας παρουσίασε τη στρατηγική του, ο οποίος αφορά το λογισμικό στον δημόσιο τομέα, στην οποία ορίζονται ως κύριοι στόχοι η ενίσχυση του ανταγωνισμού, της ποιότητας των υπηρεσιών και της συνοχής, βάσει της αρχής: «Μεγιστοποίηση της ωφέλειας ως προς το κόστος, ανεξάρτητα από το είδος του λογισμικού, ανταγωνισμός, ανεξαρτησία και ελευθερία επιλογής, διαλειτουργικότητα και προσαρμοστικότητα, δημιουργικότητα και καινοτομία». Είχε προηγηθεί ανάλυση σε θέματα ΕΛ/ΛΑΚ της Επιτροπής Τεχνολογίας, τον Οκτώβριο του 2002, στην οποία γινόταν εκτενής αναφορά στα πλεονεκτήματά του και τονίζονταν η ισχυρή πιθανότητα

εξοικονόμησης πόρων από τη χρήση του στο δημόσιο τομέα. (<http://www.oio.dk/software/englishK>)

• **Ολλανδία:** Έχουν πραγματοποιηθεί πολλές κινήσεις υπέρ του ΕΛ/ΛΑΚ, με ζητούμενα την επεξάρτηση από εξωτερικούς παρόχους λογισμικού, την βελτίωση της ποιότητας των κυβερνητικών πληροφοριακών συστημάτων, τη μείωση του κόστους και την αναβάθμιση της ανταλλαγής δεδομένων, μεταξύ των κυβερνητικών φορέων. Το Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ICTU) έχει ξεκινήσει ειδικό πρόγραμμα για το ΕΛ/ΛΑΚ και τη χρήση του από τις κυβερνητικές υπηρεσίες. (www.ictu.nl και www.ososs.nl. Σύντομη περιγραφή στα αγγλικά στη διεύθυνση www.ososs.nl/index.jsp?alias=english).

• **Βρετανία:** Τον Ιούλιο του 2002 δόθηκε στη δημοσιότητα από το γραφείο του e-envoy μελέτη με τίτλο «Το ΕΛ/ΛΑΚ και η χρήση του από τη βρετανική κυβέρνηση», στην οποία τονίζεται ότι «το ΕΛ/ΛΑΚ σηματοδοτεί την έναρξη μιας θεμελιώδους αλλαγής... δεν πρόκειται για μια φούσκα που κάποια στιγμή θα σκάσει και η βρετανική κυβέρνηση πρέπει να κατανοήσει αυτό το γεγονός». Το ΕΛ/ΛΑΚ αντιμετωπίζεται ως εναλλακτική λύση και τα συμβόλαια δίδονται βάσει της αρχής της μεγαλύτερης ωφέλειας ως προς το κόστος. (<http://www.ogc.gov.uk/oss/OSS-policy.html> για τη μελέτη - το σχετικό Δελτίο Τύπου του e-envoy βρίσκεται στη διεύθυνση www.e-envoy.gov.uk/MediaCentre/PressReleases/fs/en?CONTENT_ID=4000111&chk=iYUURR)

• **Μόναχο:** Σε μια από τις μεγαλύτερες μαζικές μετακινήσεις προς το Linux, οι τοπικές αρχές του Μονάχου ανακοίνωσαν την απόφασή τους να εγκαταστήσουν ελεύθερο λογισμικό στα 14.000 PC του πληροφοριακού τους συστήματος. Αν και η κίνηση αυτή διαφημίστηκε δεόντως και έπαιξε σημαντικό ρόλο στη μεταστροφή της κοινής γνώμης υπέρ του ΕΛ/ΛΑΚ, το σχέδιο δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί στην πράξη. (http://www.muenchen.de/aktuell/muenchen_linux.htm - η επίσημη ιστοσελίδα, στα γερμανικά).

• **Bundestag:** Το γερμανικό Κοινοβούλιο εξετάζει την πιθανότητα να χρησιμοποιήσει Linux σε μέρος της υποδομής του και ιδιαίτερα στους servers. Σύντομη ανάλυση για αυτό το θέμα (στα γερμανικά) στη διεύθυνση <http://www.bundestag.de/presse/bp/2002/bp0202/0202100c.html>

• **Εξτρεμαντούρα:** Η περιοχή αυτή της νοτιοδυτικής Ισπανίας (για την οποία έχουμε ξαναγράψει, σε παλαιότερο τεύχος του Infosoc) καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να βελτιώσει την υποδομή της σε ΤΠΕ και έχει θέσει ως στρατηγικό της στόχο τη διασύνδεση, αλλά και την τεχνολογική επιμόρφωση των κατοίκων της. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξελίχθηκε μια «τοπική» παραλλαγή του GNU/Linux με την ονομασία GNU/Linux με στόχο να εγκατασταθεί σε όλα τα σχολεία (όπου η αναλογία είναι μόλις δυο μαθητές ανά υπολογιστή), στις ΜΜΕ (δωρεάν) και στις δημόσιες υπηρεσίες. (<http://www.linex.org> για πλήρη περιγραφή στα ισπανικά και http://www.linex.org/linex2/linex/ingles/index_ing.html για σύντομη στα αγγλικά)

• **Σουηδία:** Η Σουηδική Υπηρεσία Δημόσιας Διαχείρισης ολοκλήρωσε πρόσφατα μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με το ΕΛ/ΛΑΚ, σύμφωνα με την οποία «σε πολλές περιπτώσεις είναι αντίστοιχο ή και καλύτερο από τα εμπορικά προϊόντα». Κατά συνέπεια, «στις περιπτώσεις προμήθειας λογισμικού, θα πρέπει να εξετάζεται και το ΕΛ/ΛΑΚ μαζί με τα εμπορικά προϊόντα, ώστε να βελτιωθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά» (www.statskontoret.se και αγγλικά στη διεύθυνση www.statskontoret.se/english/index.htm. Επίσης, σε μορφή pdf στη διεύθυνση www.statskontoret.se/pdf/200308eng.pdf)

• **Φινλανδία:** Πραγματοποιήθηκε μελέτη «σχετικά με την καταλληλότητα της σουίτας OpenOffice.org και του λειτουργικού συστήματος Linux ως βάσης για τα τερματικά στις δημοτικές υπηρεσίες της πόλης Τούρκου», η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «συνιστάται η μετακίνηση στο OpenOffice.org ως το τέλος του 2003, με απώτερο στόχο την αλλαγή σε Linux» (<http://www.turku.fi/tieto/liite44.rtf>)

ΕΛ/ΛΑΚ παγκοσμίως

• **Αμερικανικό υπουργείο Αμύνης:** Η MITRE Corporation πραγματοποίησε τον Οκτώβριο του 2002 μελέτη για να αποσαφηνιστεί «ποιές εφαρμογές ΕΛ/ΛΑΚ χρησιμοποιούνται στο υπουργείο, πώς χρησιμοποιούνται, με ποιές επιπτώσεις στην ασφάλεια και την αξιοπιστία, αλλά και με ποιό αντίκτυπο στο εμπορικό λογισμικό». Το τελικό συμπέρασμα ήταν πως «το ΕΛ/ΛΑΚ παίζει πολύ πιο σημαντικό ρόλο στο υπουργείο, απ' ό,τι νομίζεται γενικά, και οι εφαρμογές του είναι ιδιαίτερα σημαντικές σε τέσσερις κυρίως τομείς: στην υποστήριξη της υποδομής, στην ανάπτυξη λογισμικού, στην ασφάλεια και στην έρευνα. Αυτό που μας εξέπληξε ήταν ο βαθμός στον οποίο η ασφάλεια εξαρτάται από το ΕΛ/ΛΑΚ...» (<http://www.egovos.org/pdf/dodfoss.pdf> και περιληπτικά στο http://www.web-services.gov/UACEW_FOSS.ppt)

• **NASA:** Εσωτερική μελέτη της NASA, με τίτλο «Ανάπτυξη Λογισμικού της NASA Βασισμένου σε ΕΛ/ΛΑΚ» συνιστά την υιοθέτησή του ως τεχνολογία από τους μηχανικούς λογισμικού. Ως προκαταρκτικό έγγραφο, η μελέτη περιλαμβάνει επιχειρήματα για τη στήριξη αυτής της θέσης και, επίσης, εξετάζει διάφορες μορφές

ΕΛ/ΛΑΚ, προκειμένου να επιλεγεί η πλέον κατάλληλη. (<http://www.nas.nasa.gov/Research/Reports/Techreports/2003/nas-03-009-abstract.html>)

• **Υπουργείο Μεταφορών Πολιτείας Ουάσιγκτον:** Το Γραφείο Γεφυρών & Κτηρίων, υπεύθυνο για την ανάπτυξη λογισμικού σχεδιασμού γεφυρών, έχει επιλέξει εργαλείο που βασίζεται στο ΕΛ/ΛΑΚ. Περισσότερες πληροφορίες στη διεύθυνση www.wsdot.wa.gov/eesc/bridge/alternateroute/about.htm

• **Βραζιλία:** Πολλές πληροφορίες για τις προσπάθειες αυτής της χώρας στο ΕΛ/ΛΑΚ περιγράφονται στη σχετική ιστοσελίδα του Εθνικού Ινστιτούτου Τεχνολογίας Πληροφορικής, στη διεύθυνση www.softwarelivre.gov.br (δυστυχώς, στα πορτογαλικά).

• **Νότια Αφρική:** Κείμενο στρατηγικής για τη «Χρήση του ΕΛ/ΛΑΚ στο Νοτιοαφρικανικό Δημοσιο Τομέα», που εκπόνησε η ειδική κυβερνητική Επιτροπή Τεχνολογίας Πληροφορικής, με περιγραφές και προτάσεις περί του πρακτέου, υπάρχει στη διεύθυνση www.oss.gov.za/docs/OSS_Strategy_v3.pdf **is**

Αντίλογος από τις εταιρίες λογισμικού

Οι πολλαπλασιαζόμενες οδηγίες εκ μέρους των κοινοτικών και εθνικών οργάνων προς κάθε ενδιαφερόμενο για προμήθεια λογισμικού φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα να προτιμήσει ελεύθερο λογισμικό, ή τουλάχιστον λογισμικό ανοικτής αρχιτεκτονικής, έχουν προκαλέσει τη μίνι των εταιριών λογισμικού, των οποίων τα «πυρά» βλέπουν συχνά -πυκνά το φως της δημοσιότητας. Μάλιστα, περίπου 250 από αυτές (ανάμεσά τους μεγάλα ονόματα, όπως αυτά της Microsoft και της Intel, αλλά και δυο ελληνικές εταιρίες, οι Financial Technologies και Information Systems Impact) συμμετέχουν στον οργανισμό Initiative for Software Choice (ISC) (www.softwarechoice.org), μια πρωτοβουλία που έχει ως στόχο «την προαγωγή της ουδετερότητας, ο οποίος αφορά τις προμήθειες, τις προδιαγραφές και την πολιτική που τηρεί ο δημόσιος τομέας στην έρευνα και ανάπτυξη λογισμικού».

Ο οργανισμός θεωρεί πως είναι προς το συμφέρον όλων μας να αφεθούν οι φορείς ελεύθεροι να επιλέξουν το λογισμικό που εκείνοι θεωρούν καλύτερο για την περίπτωσή τους, αξιολογώντας το χωρίς φραγμούς ή ντιρεκτίβες. Και, φυσικά, διαμαρτύρεται όταν συμβαίνει το αντίθετο, όπως έγινε πριν από λίγες ημέρες, μετά την παρέμβαση του Βρετανού κυβερνητικού αρμόδιου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση προς όλους τους φορείς να εξετάζουν και την πιθανότητα χρήσης ελεύθερου λογισμικού στα εγχειρήματά τους, εκτός του «συνήθους», αξιολογώντας το καθένα ανάλογα με το κόστος του. Η ISC θεωρεί πως αν δέχονταν τέτοιου είδους πιέσεις, οι φορείς θα καταλήγουν να προμηθεύονται λογισμικό το οποίο δεν θα ικανοποιεί τις ανάγκες τους και καλούν τον Βρετανό e-envoy να τηρήσει ουδέτερη στάση ο οποίος αυτό το θέμα.

Εισερχόμενα

Τρέχουμε, τώρα!

Τα ευρωπαϊκά κονδύλια (δοθέντα και αναμενόμενα) αναμένεται να εκτοξεύσουν στα ύψη τις αγορές Πληροφορικής των ανατολικευρωπαϊκών χωρών, οι οποίες θα αναπτυχθούν σύμφωνα με την εταιρία ερευνών Gartner (www.gartner.com) - με ρυθμό τριπλάσιο εκείνων της δυτικής Ευρώπης, τουλάχιστον ως το 2007. Σήμερα, η περιοχή έχει μερίδιο μικρότερο του 8% στο σύνολο της ευρωπαϊκής αγοράς IT, όμως, τα αμέσως επόμενα χρόνια αυτό αναμένεται να αγγίξει το 10% καθώς η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για μεγάλα έργα θα απογειώσει τις πωλήσεις εξοπλισμού και πολύ περισσότερο λογισμικού στις νεοεισελθείσες χώρες, μεταμορφώνοντας τις τοπικές οικονομίες. Κατά την καλή εταιρία, τα μεγαλύτερα προβλήματα θα εντοπιστούν στη δύσκολη πλην αναγκαία αλλαγή νοοτροπίας και στην εξεύρεση του κατάλληλου για την αξιοποίησή τους ανθρώπινου δυναμικού.

Η πρώτη μεγάλη ανατροπή...

Οι μεγάλοι, παραδοσιακοί αμερικανικοί τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί δεν μπορούν να κρύψουν τον καημό τους... Τα χρήματα που ξόδεψαν οι Αμερικανοί στην κινητή τηλεφωνία πέρυσι, ξεπέρασαν για πρώτη φορά στην ιστορία όσα ξόδεψαν στην υπεραστική σταθερή, που ανέκαθεν κατείχε τα πρωτεία από πλευράς κίνησης. Η ένωσή τους (Telecommunications Industry Association www.tiaonline.org) όχι μόνο αποκάλυψε πως οι ασύρματες επικοινωνίες αυξήθηκαν κατά 14,3%, στα 89 δις. δολάρια το 2003, έναντι μόλις 78 δις. της υπεραστικής σταθερής που μειώθηκε κατά 8,2%, αλλά παραδέχτηκε έμμεσα πως αν συνεχιστεί αυτός ο ρυθμός σε λίγα χρόνια η υπεραστική σταθερή θα εξαφανιστεί, υποκίπτοντας στα πλεονεκτήματα του αναπάλου της...

Εισερχόμενα

Πύλη στο Νότιο Αιγαίο

Από τα μέσα Μαρτίου ξεκίνησε η λειτουργία της Εκπαιδευτικής Πύλης των Εκπαιδευτικών του Νοτίου Αιγαίου, (www.epyna.gr) με στόχο τη συνεχή, υπεύθυνη και έγκυρη ενημέρωση της εκπαιδευτικής κοινότητας στις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα. Η Πύλη περιλαμβάνει δράσεις ενημέρωσης του εκπαιδευτικού και των σχολείων, πληροφόρησης της εκπαιδευτικής κοινότητας και υποστήριξης του παιδαγωγικού έργου. Ελπίδα των εμπνευστών της είναι η πύλη να αποκτήσει δυναμική και οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί όχι μόνο να βρίσκουν εκεί πληροφορίες, αλλά και να συμμετέχουν στην ανανέωσή της, αναζητώντας νέες πηγές ενημέρωσης και εμπλουτίζοντας τη βάση δεδομένων που έχει ήδη δημιουργηθεί, με πρωτότυπες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Πηγές ενημέρωσης θα είναι - εκτός από όσους έχουν θεσμικό ρόλο - οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οποιοσδήποτε μπορεί να συνεισφέρει τις γνώσεις του ή να εκφράσει την άποψη του για εκπαιδευτικά θέματα.

2ο συνέδριο για ΕΛ/ΛΑΚ

Το 2^ο Συνέδριο για το Ελεύθερο Λογισμικό/Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα με θέμα: "Προοπτικές Ανάπτυξης στην Εκπαίδευση, τη Δημόσια Διοίκηση & τις Επιχειρήσεις" συνδιοργανώνεται από την ομάδα ΕΛ/ΛΑΚ του e-business forum Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (www.ellak.gr), την Ένωση Ελλήνων Χρηστών και Φίλων Linux (www.hellug.gr) και τα Ασύρματα Μητροπολιτικά Δίκτυα Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πάτρας & Ηρακλείου (www.awmn.gr, twmn.net, www.patraswireless.net, wireless.uoc.gr). Το Συνέδριο θα ξεκινήσει στο ΕΜΠ, στην Αθήνα, στις 26 Απριλίου και θα ολοκληρωθεί την επομένη με παράλληλες συνεδριάσεις στη Θεσσαλονίκη Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, την Πάτρα Πανεπιστήμιο Πατρών και το Ηράκλειο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Μεγάλη τιμή στον «πατέρα» του WWW Το Millennium Technology Prize στον Τιμ Μπέρνερς-Λι

Ο «πατέρας» του Παγκόσμιου Ιστού, Τιμ Μπέρνερς-Λι, έγινε πρόσφατα ο πρώτος αποδέκτης του Millennium Technology Prize, ενός νέου φινλανδικής έμπνευσης και προέλευσης θεσμού, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «βραβείο Νόμπελ» της υψηλής τεχνολογίας. Ο ιδιαίτερα σεμνός και αθόρυβος Βρετανός επιστήμονας που εξακολουθεί να εργάζεται στο MIT, διευθύνοντας το World Wide Web Consortium, τιμήθηκε μ' αυτό το βραβείο το οποίο συνοδεύεται από χρηματικό ποσό 1 εκατ. €- αφενός για τη μεγάλη προσφορά του στην ανθρωπότητα, που μέσα σε μόλις δέκα χρόνια έφερε τα πάνω κάτω στις περισσότερες δραστηριότητές μας, κυρίως όμως, γιατί δεν προσπάθησε ποτέ να εκμεταλλευθεί εμπορικά το δημιούργημά του, από το οποίο τόσοι και τόσοι άλλοι έγιναν πάμπλουτοι.

Αξίζει να σημειωθεί πως μόλις πριν από λίγους μήνες, ο Τιμ Μπέρνερς-Λι που επισημαίνει προς πάσα κατεύθυνση πως είναι «ένας κοινός άνθρωπος»- είχε χριστεί «ιππότης» από τη Βασίλισσα Ελισάβετ για την πρωτοποριακή εργασία του και την προσφορά του στην επιστήμη. Ο σερ Τιμ τιμήθηκε από τη επιτροπή, όπως αναφέρεται στο σκεπτικό της, επειδή παρουσίασε «μια καινοτομία η οποία προάγει άμεσα την ποιότητα τη ζωής των ανθρώπων, βασίζεται σε ανθρωπιστικές αξίες και ενθαρρύνει την αειφόρο οικονομική ανάπτυξη».

Η απονομή του βραβείου θα πραγματοποιηθεί στις 15 Ιουνίου, στο Ελσίνκι.

Περισσότερα για τον «πατέρα» του WWW μπορείτε να βρείτε στους ιστοτόπους:

www.w3.org/People/Berners-Lee/
www.ibiblio.org/pioneers/lee.html
www.ideafinder.com/history/inventors/berners-lee.htm

Ο Τιμ Μπέρνερς-Λι σε λίγες γραμμές

- Γεννήθηκε στο Λονδίνο, το 1955
- Σπούδασε Φυσική στο Queen's College της Οξφόρδης

δης

- Εφτιαξε τον πρώτο του υπολογιστή με μια παλιά τηλεόραση, ένα τσιπ Motorola, δυο-τρεις πύλες και το κολλητήρι του...

- Δημιούργησε τον Παγκόσμιο Ιστό, όταν εργαζόταν στο CERN, στα τέλη της δεκαετίας του '80 και τα πρώτα χρόνια του '90

- Προσέφερε το δημιούργημά του δωρεάν, στο Διαδίκτυο

- Το 1994 ίδρυσε το World Wide Web Consortium στο MIT

- Το περιοδικό TIME τον κατέταξε στους 20 κορυφαίους στοχαστές του 20^{ου} αιώνα.

Ο Η/Υ όπου έτρεξε ο πρώτος Browser

Ο ελληνικός «δάκτυλος» στη δημιουργία του WWW

Όπως αναφέρει ο ίδιος ο Τιμ Μπέρνερς Λι στο βιβλίο που έγραψε, εξιστορώντας τη δημιουργία του Παγκόσμιου Ιστού ("Weaving the Web", 1999), δυο Έλληνες έπαιξαν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη αυτού που σήμερα αποτελεί καθημερινότητα για εμάς: ο αείμνηστος Μιχάλης Δερτούζος και ο Γιώργος Μπακίδης. Ο πρώτος (που έγραψε και τον πρόλογο στο βιβλίο του σερ Τιμ) ήταν αυτός που εξ αρχής πίστεψε στην αναγκαιότητα της δημιουργίας ενός consortium, για να θεσμοθετήσει τον τρόπο λειτουργίας του σε «εμβρυακή» κατάσταση ακόμα WWW, και τον κάλεσε στο MIT, ενώ ο δεύτερος, από την υψηλή θέση του στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην υπογραφή της συμφωνίας, μεταξύ MIT και CERN, για τη δημιουργία αυτού του απαραίτητου οργάνου.

(photo: <http://www.time.com/time/time100/scientist/profile/bernerslee.html>

http://www.unesco.org/courier/2000_09/photoshr/46.htm

http://www.aaronsw.com/photos/uk2001/IMG_1119.JPG/view?display=xlarge)

Άνοιγμα του Internet στις τοπικές γλώσσες

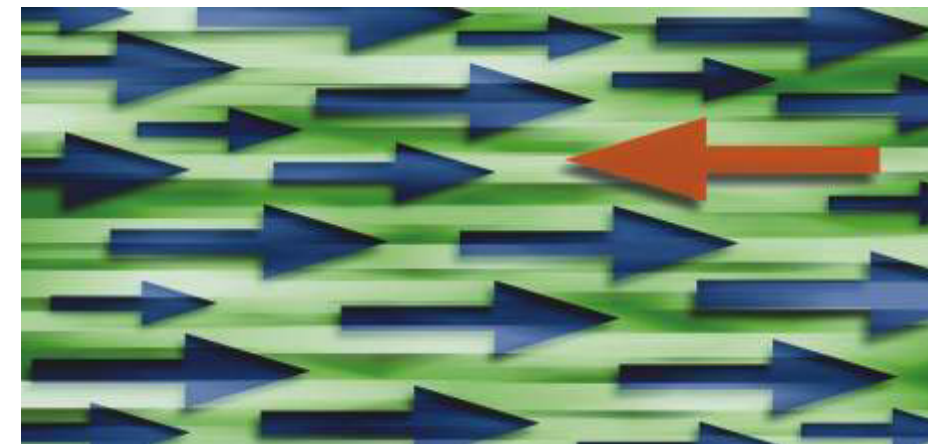
Η αγγλική γλώσσα, ο αδιαφιλονίκητος σήμερα κυρίαρχος στο Internet κινδυνεύει... Και μάλιστα, όπως όλα δείχνουν, δεν κινδυνεύει μονάχα ως «επίσημη» γλώσσα του Διαδικτύου σ' ό,τι αφορά στο περιεχόμενο με κυριότερο αντίπαλο την κινεζική, αλλά και στην ονοματοθεσία των δικτυακών τόπων. Σε ολόένα και περισσότερες χώρες, της δικής μας μη εξαιρουμένης, όπου γίνονται τα πρώτα βήματα - ξετάζεται το ενδεχόμενο τα ονόματα των δικτυακών τόπων να δίνονται στην τοπική γλώσσα.

Η ιδέα δεν είναι καινούρια - ήδη, από τον Δεκέμβριο του 2001 η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών, η γνωστή ITU, είχε διοργανώσει στη Γενεύη συνέδριο μ' αυτό το αντικείμενο, ενώ κάποιες άτυπες προσπάθειες είχαν ξεκινήσει ακόμα νωρίτερα. Ήταν πιά φανερό πως η ονοματοθεσία στο Internet χρειαζόταν άλλη μια ριζική αλλαγή, την τρίτη κατά σειρά. Η πρώτη γενιά - που εξακολουθεί να βρίσκεται πίσω τα ονόματα δεύτερης γενιάς τα οποία χρησιμοποιούμε σήμερα, εξυπηρετώντας τους ειδικούς-αποτελείται μονάχα από τέσσερις αριθμούς, με οποιαδήποτε τιμή μεταξύ του 0 και του 255, οι οποίοι χωρίζονται από τελείες. Όμως, αυτές οι ακολουθίες δύσκολα απομνημονεύονται κι εύκολα τις μπερδεύει κανείς. Έτσι, περάσαμε στο DNS (Domain Name Service) protocol, που χρησιμοποιούμε σήμερα, με το πρόσφυμα www στην αρχή και τις καταλήξεις .com, .org, .edu κλπ, να δηλώνουν περίπου το χώρο δραστηριοποίησης του κατόχου κάθε δικτυακού τόπου. Μ' αυτό το σύστημα προχώρησε και εξαπλώθηκε το ηλεκτρονικό επιχειρείν και η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, όμως αρχίζουν πλέον να παρατηρούνται προβλήματα εξειδίκευσης και δυσλειτουργίες που, σε συνδυασμό με την εθνική υπερηφάνεια κάποιων χωρών και τα αντικειμενικά προβλήματα μη κατανόησης της αγγλικής, μας φέρνουν με γοργό ρυθμό στην τρίτη γενιά ονοματοθεσίας, στην οποία δεν υπάρχει κανένας περιορισμός ούτε στο αλφάβητο που θα χρησιμοποιηθεί (αντί των λατινικών Α ως Ζ, των αριθμών 0 ως 9 και της παύλας μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν εθνικά αλφάβητα), ούτε και στη δομή με το πρόσφυμα και την κατάληξη. Έτσι, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύ-

θερο κείμενο: ονόματα, τίτλοι, τοποθεσίες, ακόμα και περιγραφές που δεν χρειάζεται πια να χωρίζονται με τελείες, διευκολύνοντας πάρα πολύ τα πράγματα για όσους δεν μιλούν αγγλικά (ή, δυσκολεύοντάς τα ακόμα περισσότερο, σύμφωνα με τους απαισιόδοξους, οι οποίοι βλέπουν το χάος να έρχεται, λόγω απουσίας κανόνων...)

Στην Κορέα απ' όπου ξεκίνησε αυτή η πρωτοβουλία το 1997, για να ξεπεράσει τα σύνορα της δυο χρόνια αργότερα- η νέα μέθοδος είναι δημοφιλέστατη, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του ηλεκτρονικού επιχειρείν, ενώ και η κυβέρ-

νηση της χώρας χρησιμοποιεί το κορεατικό αλφάβητο στην ονοματοθεσία των δικτυακών τόπων του δημόσιου τομέα, διευκολύνοντας την επικοινωνία με τους πολίτες. Πρωτοπόρος στην Ευρώπη είναι η γειτονική μας Βουλγαρία, η οποία ξεκινά αυτή την εποχή την πιλοτική χρήση τοπικής γλώσσας στις διευθύνσεις Internet, ενώ και στη χώρα μας έχουν ήδη καταχωρηθεί τα πρώτα ονόματα στα ελληνικά, με ιδιαίτερα δραστήριο το Ινστιτούτο Ερευνών/Μελετών Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής Νοτιοανατολικής Ευρώπης (ΙΝΑ).

Πολλοί πλέον οι καταχωρητές στην Ελλάδα

Νέος τρόπος εκχώρησης ονομάτων δικτυακών τόπων με κατάληξη .gr ισχύει από τον Απρίλιο, μετά τη σχετική απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων και με στόχο η λειτουργία του σχήματος Καταχωρούμενοι Καταχωρητές Μητρώο (στο οποίο θα βασίζεται η εκχώρηση ονομάτων και θα τηρείται από το ΙΤΕ) να γίνεται ταχύτερα και με μεγαλύτερη ευελιξία.

Στο εξής, κάθε ενδιαφερόμενος να καταχωρήσει, να ανανεώσει ή να μεταβιβάσει ένα όνομα δικτυακού τόπου με κατάληξη .gr θα μπορεί να απευθύνεται στον καταχωρητή της προτίμησής του. Οι τελευταίοι ήδη πολλές δεκάδες και, στην πλειοψηφία τους, πάροχοι υπηρεσιών Διαδικτύου- αναλαμβάνουν τη διαδικασία εκχώρησης ονομάτων δικτυακού τόπου, προσφέροντας συνήθως κι άλλες υπηρεσίες στους χρήστες. Ο

πλήρης κατάλογος των αδειοδοτημένων καταχωρητών υπάρχει στη διεύθυνση www.eett.gr, Ενότητα Τηλεπικοινωνίες/Ονοματοδοσία στο Διαδίκτυο.

Επίσης, σύμφωνα με απόφαση της ΕΕΤΤ, τα τέλη που καταβάλλει ο ενδιαφερόμενος στον καταχωρητή, δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 44 € για εκχώρηση, 44 € για μεταβίβαση και 29,30 € για ανανέωση ονόματος (όλα, πλέον ΦΠΑ). Στα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνεται και το τέλος που αποδίδει ο καταχωρητής για το κόστος λειτουργίας του Μητρώου (11,8 €). Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η ΕΕΤΤ, ο αριθμός των καταχωρημένων δικτυακών τόπων στην Ελλάδα έφτασε από 6.895 στα τέλη του 1998, τους 78.991 στα τέλη του 2003, με σχεδόν σταθερό ποσοστό αύξησης άνω του 50% ανά εξάμηνο.